

NCC:s åtgärder efter Statens haverikommissions säkerhetsrekommendationer i ärende O-1/24

Statens haverikommission (SHK) har gjort ett omfattande arbete som kartlagt händelseförloppet på Oceana och det finns lärdomar att dra för såväl NCC som andra aktörer.

Som ett av de ledande bygg- och anläggningsföretagen i Norden har NCC omfattande rutiner, system och hjälpmedel för hälsa och säkerhet på våra byggarbetsplatser. Säkra arbetsplatser är en av NCC:s mest prioriterade frågor och koncernen har, jämte finansiella mål, mål för hälsa och säkerhet samt klimat och energi.

NCC:s kultur bygger på NCC:s värderingar och fyra värdegrundsbeteenden som NCC kallar Star Behaviors. I beteendet kallat "Agera med omtanke" är "Jag arbetar säkert, eller inte alls" och "Jag kompromissar aldrig med säkerheten" en grundbult.

NCC:s värderingar och beteenden, och därigenom också fokus på en säkerhetskultur, genomsyrar hela medarbetarcykeln. Beteendena finns bland annat i processer så som introduktionsdagar för nya medarbetare, e-learning för medarbetare/chefer, medarbetarsamtal inklusive chefers skattning av medarbetarens beteendepåfyllnad, frågor i medarbetarundersökningar och som en del av successionsplanering med mera.

Vidtagna åtgärder

SHK rekommenderade NCC att vidta åtgärder för att i sin roll som totalentreprenör **stärka kontrollen och uppföljningen av efterlevnaden av fastställda regler och rutiner** om säkerhet. Åtgärderna bör bl.a. omfatta främjandet och upprätthållandet av en god säkerhetskultur. NCC tar säkerhetsrekommendationerna på stort allvar och har bland annat med anledning av dem genomfört förbättringar som beskrivs nedan. Vi bedömer att dessa åtgärder svarar väl upp mot SHK:s rekommendationer och att de bidrar till en säkrare arbetsmiljö.

Förbättringar före produktionsstart

- Förstärkt granskning av arbetsmiljöfrågor innan ett projekt får tillstånd att starta sin produktion. Granskningen hjälper projekten att säkerställa en bra planeringsnivå för arbetsmiljöarbetet under produktionsfasen.

Förbättringar under produktionsfasen

- Regelbunden kontroll av regelefterlevnad är en del av det dagliga arbetet i ett byggprojekt. Därutöver är skyddsronder en viktig komponent för kontroll. NCC har:
 - a. förtydligat befintlig rutin för skyddsronder. Kontroller av ID06 genomförs redan bland annat inom ramen för befintlig rutin för skyddsronder. Rutinerna för skydds rond utvecklas nu så att kontroll av ID06 blir ett eget kontrollområde i nivå med till exempel Allmän ordning, Avspärningar eller Brandskydd. Syftet med åtgärden är att ytterligare förtydliga kontrollen av ID06 genom skyddsronder.
 - b. uppdaterat rutiner för riktade skyddsronder. En riktad skydds rond är en skydds rond som fokuserar på specifika områden eller risker i arbetsmiljön. NCC har tagit fram en ny checklista för riktad skydds rond för kontroll av identitet, att individen har genomgått obligatoriska utbildningar för att beträda arbetsplatsen samt uppfyller rätt utbildningskrav för sina arbetsuppgifter.
 - c. skärpt och förtydligat befintlig konsekvensrutin. Rutinen för konsekvenser vid överträdelser mot NCC:s ordnings- och skyddsregler, stärks genom att NCC ska, istället för kan, avvisa externa personer, precis som egna medarbetare, från arbetsplatsen vid upprepade förseelser.
- NCC använder sedan länge IT-systemet Synergi som verktyg för systematisk avvikelserapportering. Detta är en viktig del i det systematiska arbetsmiljöarbetet där positiva och negativa observationer, tillbud och olyckor inom hälsa och säkerhet rapporteras för att sedan användas i förbättringsarbetet. NCC har nyligen adderat en ny uppföljningsrutin vid allvarliga incidenter och olyckor som innebär att man genomför obligatoriska uppföljningsmöten för att säkerställa att alla inblandade parter är medvetna om vad som inträffat och vilka åtgärder som behöver vidtas för ytterligare bidra till erfarenhetsåterföring.

Förbättringar på Oceana under återuppbyggnadsarbetet

Ett antal åtgärder, som tjänar som förebild för andra projekt, har också vidtagits på Oceana. Exempel på åtgärder för att ytterligare underlätta för personal på byggarbetsplatsen att göra rätt är:

- bemannad vakt och snurrgrindar som gör att bara en person åt gången kan passera vid entrén för personal på arbetsplatsen. Registrering sker här automatiskt.
- bemannad vakt vid körgrind för fordon för att förhindra att personer åker in utan att registrera sig.
- stänga möjligheten för medarbetare att öppna dörrar och grindar för andra.

ID06-kontroll, med extern part, genomfördes i slutet av mars och visade på 100% efterlevnad.

Extern kvittens på NCC:s systematiska arbetsmiljöarbete

Sedan våren 2025 är hela NCC:s svenska byggverksamhet certifierad enligt ISO 45001. Det betyder att en oberoende part reviderat verksamheten och genom certifikatet vidimerat att NCC:s arbetsmiljöarbete genomförs på ett systematiskt sätt.

Sammanfattning

Vi bedömer att dessa åtgärder svarar väl upp mot SHK:s rekommendationer och att de bidrar till en säkrare arbetsmiljö. Samtidigt kommer NCC att fortsätta utveckla arbetssätt och rutiner för att vårda säkerhetskulturen i alla led. Med lärdomar från Oceana och ett långsiktigt engagemang för hälsa och säkerhet, strävar vi efter att skapa säkra arbetsplatser – varje dag, i varje projekt.